

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Zdeňka Stibrala a soudců JUDr. Ivy Hubáčkové a JUDr. Miroslava Stoklasy ve věci

žalobců **a) Ing. K.B.**, narozeného xxx
bytem xxx
b) Pekárny a cukrárny Klatovy, a. s., IČO 60197412
sídlem Klatovy IV, Za Tratí 602
oba zastoupení JUDr. Josefem Skácelem, advokátem
sídlem Praha 2, Londýnská 674/55

proti
žalované **České republice – Ministerstvu spravedlnosti**, IČO 00025429
sídlem Praha 2, Vyšehradská 424/16
za níž jedná Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových
sídlem Praha 2, Rašínovo nábřeží 390/42

o 100 000 Kč s příslušenstvím, a o 1 303 940,83 Kč s příslušenstvím

k odvolání žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2, ze dne 7. července 2022, č. j. 14 C 61/2021-115,

takto:

I. Rozsudek soudu prvního stupně **se** ve výroku II. **mění** tak, že za dobu od 16. 12. 2016 do 11. 1. 2021 **se** žaloba o 8,05 % úroku z prodlení z částky 1 303 940,83 Kč **zamítá**, jinak **se** v tomto výroku **potvrzuje**.

Shodu s prvopisem potvrzuje M.F.

- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni b) na náhradu nákladů řízení před soudy všech stupňů 131 887 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám jejího právního zástupce.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně uložil žalované zaplatit žalobci a) 100 000 Kč s příslušenstvím ve výši 8,05 % od 16. 12. 2016 do zaplacení; výrokem II. žalované uložil zaplatit žalobkyni b) 1 303 940,83 Kč s spolu s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % od 16. 12. 2016 do zaplacení; a výrokem III. žalované uložil zaplatit žalobcům na náhradu nákladů řízení 132 187 Kč.
2. Proti rozsudku soudu prvního stupně podala žalovaná včas odvolání. Soudu vytýkala, že nepřihlédl k jí tvrzeným skutečnostem a setrvala na svém stanovisku, že nedošlo k naplnění zákonných podmínek pro založení odpovědnosti dle zák. č. 82/1998 Sb. Uvedla, že bylo zjištěno, že Městský soud v Praze vyplatil žalobci a) částku 100 000 Kč a žalobci b) částku 50 000 Kč. S tím se soud v napadeném rozsudku nevyřádal, konkrétně tedy, zda žalobní nárok v určité části není uplatňován duplicitně. Dále namítla k části přiznaných úroků z prodlení, že tyto byly přiznány již od 16. 12. 2006. V tom odkázala na stanovisko NS ČR sp. zn. Cpjn 206/2010, podle kterého poškozený právo na úrok z prodlení má ode dne následujícího po uplynutí lhůty šesti měsíců poté, kdy nárok na náhradu uplatnil postupem dle § 14 zák. č. 82/1998 Sb. Žalobci svůj nárok uplatnili u žalované dne 10. 7. 2020. V prodlení tak žalovaná mohla být až od 12. 1. 2021. Navrhla změnu napadeného rozsudku tak, aby žaloba byla v plném rozsahu zamítnuta.
3. Žalobci ve vyjádření k odvolání vyvraceli argumentaci tam uvedenou. Zdůraznili, že v řízení před soudem prvního stupně byla prokázána existence pravomocných soudních rozhodnutí Městského soudu v Praze v řízení vedeném pod sp. zn. 53 Cm 95/2005, která byla v rozhodnutí citována, a také jaké konkrétní částky soud k uspokojení žalobců vyplatí. V řízení bylo prokázáno, že Městský soud v Praze, poté co předmětná usnesení nabyla právní moci, neplnil, a přiznané částky nevyplatil. Skutečnost, že žalobcům tak vznikla škoda v příčinné souvislosti s jednáním Městského soudu v Praze je postačující pro věcnou správnost napadeného rozsudku.
4. Odvolací soud vycházel ze shodných skutkových zjištění jako soud prvního stupně, přičemž se ztotožnil i s jeho právním názorem, že v projednávané věci byl prokázán nesprávný úřední postup Městského soudu v Praze, byla prokázána škoda na straně žalobců (vydaná usnesení Městského soudu v Praze) a byla prokázána i příčinná souvislost mezi vznikem škody a nesprávným úředním postupem (protizákonné vrácení složených finančních prostředků složiteli). Odvolací soud posoudil jako nedůvodnou námitku žalované vztahující se k datu, od kterého soud přiznal právo na úroky z prodlení. Dovedil, že v projednávané věci jde o nárok vyplývající z věcné škody, a nikoliv z náhrady nemajetkové újmy, že žalobci uplatnili u žalované svůj nárok předžalobní výzvou, proto jim náleží úrok z prodlení tak, jak jej přiznal soud prvního stupně.
5. K dovolání žalované Nejvyšší soud ČR rozsudkem ze dne 28. července 2023, č. j. 30 Cdo 895/2023-162, ve znění opravného usnesení ze dne 12. září 2023, č. j. 30 Cdo 895/2023-174, zrušil rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 23. 11. 2022, č. j. 55 Co 346/2022-140, v části výroku I., kterým byl potvrzen výrok II. rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 7. 7. 2022, č. j. 14 C 61/2021-115, ohledně povinnosti žalované zaplatit žalobkyni b) úrok z prodlení ve výši 8,05 % z částky 1 303 940,83 Kč od 16. 12. 2016 do 11. 1. 2021 a věc v tomto rozsahu vrátil Městskému soudu k dalšímu řízení (výrok I.). Výrokem II. odmítl dovolání žalované v rozsahu části výroku I. rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23. 11. 2022, č. j. 55 Co 346/2022-140, jímž byl potvrzen výrok I. rozsudku soudu prvního stupně ohledně povinnosti žalované zaplatit žalobci

Shodu s prvopisem potvrzuje M.F.

a) úrok z prodlení ve výši 8,05 % z částky 100 000 Kč od 16. 12. 2016 do zaplacení. Výrokem III. uložil žalované zaplatit žalobci a) náhradu nákladů dovolacího řízení ve výši 3 015,32 Kč.

6. Dovolací soud se vyjádřil k řešení právní otázky, od kterého okamžiku se stát ocitá v prodlení s poskytnutím náhrady škody v případě, že byla škoda způsobena výkonem veřejné moci a předmětem nároku je „věcná škoda“. Odkázal na svoji judikaturu, kde dovodil, že zákon stanoví šestiměsíční lhůtu počítanou od uplatnění nároku poškozeným, v níž je ministerstvo či jiný ústřední správní orgán (§ 14 zák. č. 82/1998 Sb.) povinen věc projednat a rozhodnout o tom, zda škodu nahradí. Stát se v prodlení s poskytnutím náhrady za škodu způsobenou výkonem veřejné moci ocitá teprve marným uplynutím lhůty šesti měsíců ode dne, kdy poškozený nárok řádně uplatnil u ústředního orgánu; ode dne následujícího po uplynutí této lhůty jej také stíhá povinnost zaplatit poškozenému i úrok z prodlení (sp. zn. 25 Cdo 2060/2001). Protože je lhůta splatnosti výslovně stanovena zákonem, neuplatní se v těchto případech § 1958 odst. 2 zák. č. 89/2012 Sb. Rozhodnutí odvolacího soudu, který přiznal úrok z prodlení již od 16. 12. 2016 tak přehlížel ustálenou rozhodovací praxi dovolacího soudu a odchytil se od výše uvedeného řešení. V dalším řízení uložil odvolacímu soudu na základě učiněných skutkových zjištění ohledně uplatnění nároku žalobkyně b) u příslušného orgánu, opětovně posoudit den, od něj se žalovaná v projednávané věci ocitla v prodlení a odkdy jí stíhá povinnost zaplatit úrok z prodlení. Z tohoto důvodu, když tato část výroku byla založena na nesprávném právním posouzení věci, rozsudek odvolacího soudu zrušil (§ 243e odst. 1 o. s. ř.).
7. Dovolání žalované proti části výroku I. ve vztahu k žalobci a) dovolací soud odmítl, vzhledem k tomu, že dovoláním dotčenou částí výroku nebylo rozhodnuto o peněžitém plnění převyšujícím 50 000 Kč. Rozhodl pak i o náhradě nákladů dovolacího řízení ve vztahu mezi tímto žalobcem a žalovanou.
8. Žalobkyně b) ve svém vyjádření uvedla, že dovolací soud ve svém rozhodnutí dal najevo, jaké rozhodnutí od odvolacího soudu nyní očekává, totiž, že úrok z prodlení za uvedené období nemá být žalobkyni 2) přiznán. Ačkoliv v předchozím řízení již došlo ke shrnutí skutkového děje, žalobkyně b) připomněla celou rekapitulaci od roku 2005. Z věcného hlediska pro předmětné řízení je podstatné, že navrhovatel (v daném řízení žalobkyně malé písm. b/) spolu s návrhy na nařízení předběžného opatření složil jistoty, že Městský soud v Praze návrhům vyhověl a předběžná opatření nařídil, že později předběžná opatření zanikla, aniž by bylo návrhu ve věci samé vyhověno, nebo proto, že právo v tom řízení navrhovatele bylo uspokojeno. Oba žalobci se v řízeních o náhradu újmy domohli rozsudku o povinnosti nahradit jim vzniklou újmu, že žalobci se obrátili na Městský soud v Praze, aby jim vyplatil jistoty složené u něj navrhovatelem k zajištění náhrady škody nebo jiné újmy vzniklé předběžným opatřením, že Městský soud v Praze usneseními potvrdil, že po jejich právní moc odpovídající částky každému ze žalobců vyplatí, a že Městský soud v Praze po nabytí právní moci usnesení místo vyplacení částek žalobcům sdělil, že vyplacení nemůže provést, protože je nemá.
9. Podle § 77a odst. 1 o. s. ř. pravomocně přiznaná náhrada škody nebo jiné újmy se uspokojí z jistoty složené navrhovatelem předběžného opatření. Žalobci se obrátili na Městský soud v Praze s předžalobní výzvou, aby jim vyplatil jistoty na konci roku 2016. Ačkoliv již v té době měli nárok na zaplacení, soudní soustava s nimi vedla další řízení, a to včetně Vrchního soudu v Praze. Tím jim bylo zamezeno jednak, aby se domáhali uspokojení svého nároku proti Městskému soudu v Praze, jednak, aby se domáhali náhrady škody podle zák. č. 82/1998 Sb. po žalované, a to po dobu více než 3 roky. Podle žalobkyně b) odvolací soud a před ním i soud prvního stupně rozhodly správně, když žalobcům přiznaly právo na úrok z prodlení od prosince 2016, ne až od ledna 2020. Žalobci, i když věděli, že jim byla způsobena škoda nesprávným úředním postupem, bylo jim bráněno domáhat se vydání jistot a také podání žádosti o náhradu újmy u žalované. Městský soud

v Praze s nimi „defacto“ hrál procesní hru, jejímž prostřednictvím zhojoval vlastní procesní nedostatky od doručení výzvy o zaplacení v prosinci 2016 až do začátku roku 2020, i když i on věděl, že žalobcům škodu způsobil. Protože mohli u žalované podat žádost až v lednu 2020, je podle nich spravedlivé, aby úrok z prodlení jim byl přiznán od žádosti v prosinci 2016. Městský soud v Praze je také složkou žalované, navíc právně kvalifikovaná, a žalobkyně b) zcela legitimně očekávala rychlý a účinný postup vedoucí k uspokojení svého nároku. Navíc, dovolacím soudem odkazovaná judikatura se podle ní týká úroku z prodlení po dobu šestiměsíční lhůty k projednání žádosti ústředním orgánem dle § 6 zák. č. 82/1998 Sb. V takovém případě, at' není žalobkyni b) přiznán úrok z prodlení po dobu běhu této šestiměsíční lhůty, kdy žalovaná dle konstantní judikatury nebyla v prodlení. Navrhla, aby jí soud přiznal úrok z prodlení od 16. 12. 2016 do 11. 1. 2021 (část zrušena dovolacím soudem) z důvodů výše uvedených.

10. Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek v tom rozsahu, kterým na základě rozhodnutí NS ČR byl předmětem odvolacího řízení, a pouze ve vztahu k žalobkyni b), včetně řízení předcházejícího jeho vyhlášení (§ 205, § 205a, § 212 o. s. ř.), a odvolání žalované shledal důvodným.
11. Předmětem řízení odvolacího soudu po rozhodnutí soudu Nejvyššího tak byl pouze uplatněný nárok žalobkyni b) týkající se úroku z prodlení za dobu od 16. 12. 2016 do 11. 1. 2021, když ve zbytku rozsudek nabyl právní moci (§ 206 odst. 2 o. s. ř.), a nebyl již předmětem tohoto odvolacího řízení.
12. Mezi účastníky nebylo sporné, že žalobkyně b) uplatnila svůj nárok na náhradu škody z titulu nesprávného úředního postupu dle § 14 zák. č. 82/1998 Sb. u žalované dne 10. 7. 2020. Šestiměsíční lhůta tak uplynula dne 10. 1. 2021, resp. 11. 1. 2021 (dne 10. 1. 2021 byla neděle), tedy žalovaná se dostala do prodlení až ode dne následujícího, tj. od 12. 1. 2021. Za této situace tedy uplatněný nárok na úroky z prodlení byl nárokem za dobu předcházející den 12. 1. 2021 nedůvodným, neboť žalovaná v prodlení ještě nebyla. Z těchto důvodů odvolací soud změnil dle § 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř. napadený rozsudek tak, že žalobu zamítl o přiznání úroku z prodlení ve výši 8,05 % ročně za dobu od 16. 12. 2016 do 11. 1. 2021.
13. Odvolací soud neshledal důvodnou námitku žalobkyně ve vztahu k běhu doby, za kterou by jí mělo být přiznáno právo na úroky z prodlení s výjimkou šestiměsíční lhůty, kterou zákon dává žalované jako ústřednímu orgánu dobu k vyřízení předběžného projednání uplatněného nároku. Výklad žalobkyně takto provedený, tedy že by jí zůstalo zachováno právo na náhradu úroků z prodlení od 16. 12. 2016 do zaplacení s výjimkou doby od uplatnění nároku u žalované po dobu dalších šesti měsíců, tj. od 20. 7. 2020 do 11. 1. 2021 odvolací soud hodnotí jako nesprávný výklad vyjádřeného právního názoru Nejvyššího soudu v jeho zrušujícím rozsudku č. j. 30 Cdo 895/2023 ze dne 28. 7. 2023.
14. Vzhledem ke ze zrušující části výroku o věci samé Nejvyšším soudem, byl současně ze zákona zrušen i výrok o náhradě nákladů řízení. O této rozhodl odvolací soud dle § 224 odst. 2 a § 142 odst. 1 o. s. ř. Žalovaná byla úspěšná v rámci dovolacího řízení a následujícího odvolacího řízení v rozsahu předmětu řízení tam řešeném, tedy části příslušenství nároku, ve kterém žalobkyně b) byla zcela úspěšná, za tato dvě řízení jí přísluší náhrada nákladů ve výši 300 Kč dle § 151 o. s. ř. a vyhl. č. 254/2015 Sb., a to za podané dovolání; v navazujícím odvolacím řízení žalované žádné náklady nevznikly. Žalobkyně b) však byla plně úspěšná v jistíně, tedy žalované částce 1 303 940,84 Kč spolu s příslušenstvím od 12. 1. 2021 do zaplacení. Za tuto část řízení tedy žalobkyni b) přísluší náhrada nákladů řízení. Po zohlednění náhrad, na kterou mají účastníci vzájemně nárok, odvolací soud uložil zaplatit žalované žalobkyni b) částku 131 887 Kč (původně přiznaná náhrada nákladů řízení 132 187 Kč snižená o 300 Kč).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání do dvou měsíců ode dne jeho doručení k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 2; o přípustnosti dovolání rozhoduje dovolací soud.

Praha 31. ledna 2024

JUDr. Zdeněk Stibral v. r.
předseda senátu